

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਮਦਨ ਡਾਂਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ-ਜਵਾਬਦਾਰ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ। 1985 ਦਾ ਨੰਬਰ 5544-ਐੱਮ

7 ਅਪ੍ਰੈਲ 1986

ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ (1860 ਦਾ XLV— ਸੈਕਸ਼ਨ 420— ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਐਕਟ (1968 ਦਾ XLVI)— ਧਾਰਾ 3(k)(viii) ਅਤੇ 31— ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਨਿਯਮ, 1971 — ਨਿਯਮ 24(2)- ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਮਿਲਾਵਟੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਚ ਸਰਗਰਮ ਸਾਮੱਗਰੀ — I. S. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ — ਜ਼ਹਿਰੀਲੇਪਣ ਦਾ ਮਿਆਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ — ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨਮੂਨਾ — ਕੀ ਧਾਰਾ 3(ਕੇ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡਿਡ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ — ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚਾਰਜ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੋੜੀ ਗਈ—ਉੱਥੇ ਦੋਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ—ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ—ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ — ਕੀ ਇਸ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਐਕਟ, 1968 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(k)(viii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਨੂੰ ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਨਿਯਮ, 1971 ਦਾ ਨਿਯਮ 24(2) ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਿਸੇ ਮਿਆਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(ਕੇ) ਵਿੱਚ ਲੇਖ ਦੇ ਉਪ ਮਿਆਰੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੪)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਉਕਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਲਾਮਤੀ ਪੱਖ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਚਾਰਜ ਜੋੜਨਾ।

1800. ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 5 ਅਤੇ 7)

482 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 23 ਮਈ ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 144 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀ.ਸੀ. 1984. ਪੀ.ਐਸ. ਪੱਟੀ. ਧਾਰਾ 3K(3) ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰ। 17(1), 18I(1)(c) ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਐਕਟ, 1968 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 420 IPC ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੰਬਿਤਸ਼੍ਰੀ ਹੁਕਮ ਚੰਦ, ਜੇ.ਐਮ.!.ਆਈ.ਸੀ., ਪੱਟੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ।

ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ, ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਆਰ.ਐਸ.ਘਈ.।

ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਮਨੌਲੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਏ.ਜੀ.ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-

(1) ਇਹ ਧਾਰਾ 482, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 144, ਮਿਤੀ ਮਈ, ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਪੱਟੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 23, 1984, ਥਾਣਾ ਪੱਟੀ ਦੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਐਕਟ, 1968 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 420 ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 3 k(viii), 17(1), 18(1) (c) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। , ਭਾਰਤੀ ਕੋਡ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫਸਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1984 ਨੂੰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ, ਪੱਟੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਲਾਂਟ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਇੱਕ ਪੈਸਟੀਸਾਈਡ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਵਪਾਰਕ ਨਾਮ ਸੈਟਰਨ 50 ਈ.ਸੀ. ਫਰਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਖੇਤ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰ, ਪੱਟੀ ਦਾ ਅਹਾਤਾ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ ਨਮੂਨੇ 'ਚ 'ਵੱਧ ਸਰਗਰਮ ਸਮੱਗਰੀ' ਪਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਨੂੰ ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਫਰਮ ਦੇ ਮੋਹਨ ਲਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ 'ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡਡ' ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਵੇਚੇ ਸਨ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਸਟ

ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਪੱਟੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਹਨ ਲਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪਲਾਂਟ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ: -

ਪਲਾਂਟ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਰਿਕਾਰਡ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਤੋਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦਾ ਪੈਕ ਖਰੀਦਿਆ। ਜਨਤਾ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ, ਸਟੋਰ, ਤਰਨਤਾਰਨ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਪੈਸਟੀਸਾਈਡਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾ. ਲਿਮਟਿਡ। ਸਟਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਮੂਨਾ ਮਿਆਰੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਸਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ.ਐੱਲ. ਡਾਂਗੀ, ਖੇਤਰੀ ਮੈਨੇਜਰ (ਉੱਤਰੀ ਸਰਕਲ) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਪੀ ਖੰਨਾ, ਮੈਸਰਜ਼ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸੇਲਜ਼ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। . ਪੈਸਟੀਸਾਈਡਜ਼ ਇੰਡੀਆ, ਉਦੈਪੁਰ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ। ਜਨਤਾ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਸਟੋਰ, ਤਰਨਤਾਰਨ। ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ !

ਉਕਤ ਐਕਟ, ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ 23 ਮਈ, 1985 ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

Sd./-

ਹੁਕਮ ਚੰਦ, (ਜੇਐਮਆਈਸੀ, ਪੱਟੀ)।

ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਕਈ ਆਧਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਕਮ ਖੁਦ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਐਮ ਐਲ ਡਾਂਗੀ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1) ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਮੈਨੇਜਰ (ਉੱਤਰੀ ਸਰਕਲ) ਅਤੇ ਜੇ.ਐਮ ਖੰਨਾ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2) ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਪੈਸਟੀਸਾਈਡਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸੇਲਜ਼ ਅਫਸਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ, ਮੈਨੂੰ ਫੈਕਟਰਿੰਗ। ਫਰਮ. ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ: 3 ਨੂੰ ਫਰਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਅਜੰਤਾ ਪੈਸਟੀਸਾਈਡਜ਼ ਸਟੋਰ, ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਹੁਕਮ ਖੁਦ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ, ਪਰ ਬਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਵਿਤਰਕ ਹੈ। ਤਾਮ ਤਾਰਨ ਵਿਖੇ। ਬਹਿਸ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਦੇ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋ ਅਧਾਰਾਂ ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਪਤਾ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਓ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ

ਕਰੀਏ।

(3) ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਐਕਟ, 19'08 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਕੇ (viii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਨੂੰ ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਆਦਿ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਸਿੱਧੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਚੈਨੀ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਰੋਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਨਿਯਮ, 1971 ਦਾ ਨਿਯਮ 24(2) ਹੈ ਜੋ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ISI ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਢੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ 'ਉੱਚ ਸਰਗਰਮ ਸਮੱਗਰੀ' ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 3(ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੋਸਟੂਲੇਟ ਐਡ ਵਜੋਂ 'ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। k) ਐਕਟ ਦਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਏ ਗਏ ਇਸ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ' ਕੇਂਦਰੀ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪਤੇ ਦਾ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਹੈ- 'ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 3, ਉਪ-ਧਾਰਾ k(viii) ਦੀ ਕਲੀਰੀਫੀਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਮੈਸਰਸ ਪੈਸਟੀਸਾਈਡਜ਼ ਇੰਡੀਆ, ਉਦੈਪੁਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ'। ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪੱਧਰ' ਅਤੇ 'ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਸਮੱਗਰੀ' ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਕਾਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਐਕਟ, 1968 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਐਡ ਉਤਪਾਦ ਲਈ * ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੀਜ਼ੋਇੰਡਰ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਡਾ. ਐਚਸੀਐਲ ਗੁਪਤਾ, ਕੀਟ ਟੈਕਸ ਵਿਗਿਆਨੀ, ਮੋਹਨ ਸੁਖਾਡੀਆ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਹੈ। city ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਐਂਟੀਮੋਲੋਜੀ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਿਸ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਤੱਤ ਅਤੇ ਟੋਕਸੀ ਸਿਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ। ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਐਗਰ. ਅਤੇ ਫੂਡ) ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਡਰਡਜ਼ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਮੈਸਰਸ ਪੈਸਟੀਸਾਈਡਜ਼ ਇੰਡੀਆ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਈਐਸਆਈ ਨੇ ਡੋਬੀਓ-ਕਾਰਬ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਿਆਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। EC, ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'B' ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇੱਕ ਚੇ ਮਾਈਕਲ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਵਪਾਰਕ ਨਾਮ ਸ਼ਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇਪਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮਿਆਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਲੇਖ ਦੇ ਘਟੀਆ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 28 ਅਗਸਤ, 1985 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕੋਰਸ ਅਪਣਾਇਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 420, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 'ਡੀਲਰਾਂ ਨੇ ਘਟੀਆ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਕੇ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 3 ਤੋਂ 5 ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ³ ਅਤੇ 1 ਨੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ, ਡੀਲਰਾਂ ਅਤੇ ਸਪਲਾਇਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ'। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 420, ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਜੋੜਨਾ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(5) ਤਿੰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਵਸਤੂ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ, ਫਰਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਚੁਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(6) ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਐਚ. ਐਸ. ਬੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਡੀ.ਐਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ ਅਤੇ ਡੀ.ਵੀ. ਸਹਿਗਲ, ਜੇ.ਜੇ.

ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਦਰਸ਼ਨ ਲਾਲ ਜੈਨ, - 1984 ਦੀ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1986 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ

ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 1734 ।

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III)— ਧਾਰਾ 13(2) (ii) ਅਤੇ (ਹਾਈ)- ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਢਾਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦੋ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀਵਾਰ-ਦਾ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋਈ ਦੁਕਾਨ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ - ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਧ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣਾ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਰਾਇਆ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ